

DUCHOVNÉ OZVENY

ročník VIII.

Apríl 2005

číslo 4

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours - Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

A je to slobodné!

Veľkonočné sviatky sú najväčšie dni kresťanstva, a predsa nie je žiaden príkaz, že by sme sa museli zúčastniť na bohoslužbe – či vo štvrtok, či v piatok, či v sobotu. Sú tam tí, ktorí chcú a môžu! Ako spovedník si môžem vydýchnuť: Nikto sa nebude musieť spovedať, že som tam zasa nebol! Ako človek to beriem prirodzene. Ako kresťan sa tomu veľmi teším, pretože to dýcha slobodou.

Príbeh utrpenia sa vystrieda s príbehom víťazstva. Nie je ľahké tomu rozumieť. Kristus po zmŕtvychvstani nepotrebuje presvedčiť cisára. Ten by už len nariadil, že to majú všetci vyznávať. Ale On sa zjavuje už len hŕstke svojich. Nepotrebuje mocou presvedčiť svet! A na ďalšie presvedčanie si zvolí slabých a ustráchaných ľudí, dokonca takých, čo ho zradili a opustili. A opäť sloboda! Sloboda od chuti vládnúť veľkému davu, od pocitu prevahy, od presvedčenia, že mladý človek má žiť, že sa nepatrí a nesmie prehrávať... To je nakoniec prítomné aj v celom príbehu utrpenia.

Slovo sloboda je dnes akoby programovým vyhlásením. Takmer každá súčasná vojna má vo svojich názvoch niečo ako oslobodzovací boj. Každé zbadačovanie ľudí v mene ekonomiky sa dáva pod nadpis Sloboda podnikania. Každá reč, niekedy aj nie príliš úctivá či rozumná, sa odôvodní, že máme slobodu na svoj názor. Slobodu žiadajú ľudia starí, žiadajú ju aj mladí. Za slobodu sme bojovali pred pätnástimi rokmi, slobodu žiadame od tých, ktorí by nám chceli niečo vnútiť. Aj samotná Biblia je príbeh hľadania slobody – najprv cesty slobody pre starozákonný Izrael, potom slobody vnútornej pre každého z nás.

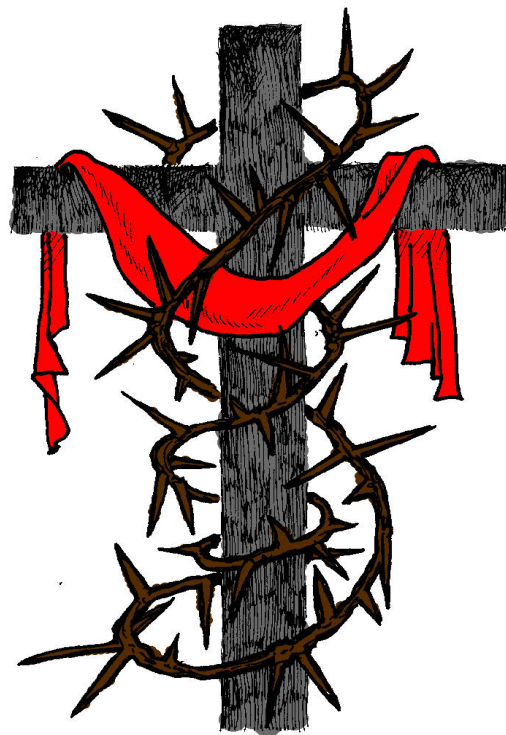
Nakoniec zistíme, že sloboda je síce lákavé slovo, ale budeme mať ešte veľa práce s tým, aby sme si vysvetlili akú slobodu myslíme a aby sme uznali právo inému na jeho predstavu slobody. A veľa práce s tým, aby sme objavili slobodu, ktorá buduje, nie rozbíja.

Názov jednej knihy znie Slobodní od slobody. Je to provokatívna kniha, ktorá vedie čitateľa oslobodiť sa od svojej slobody. Pretože aj túžba po slobode môže niekedy predstavovať vnútornú, subtílnu neslobodu, silnejšiu ako veci, ktoré prichádzajú zvonka.

Iné knihy hovoria o dvojakej slobode: slobode od niečoho a slobode pre niečo. Tá od niečoho – teda od nepriateľa, tlaku, biedy, chorôb... je potrebnou podmienkou. Ale nikdy nie je a nebude úplná. Vždy nás niečo aj zväzuje a zaväzuje. Tá druhá predpokladá „voľné ruky napriek všetkému“.

Nie sme dnes slobodní. Sme v zajatí masových názorov, politických zoskupení, v zajatí únavy, niekedy aj chudoby, hnevu, nenávisti, vykorisťovania, tlakov zo všetkých strán. Nie sme a nebudeme slobodní ani od zodpovednosti za iných, ani od zodpovednosti za seba.

Kristova sloboda nebola predovšetkým v slobode od vonkajších tlakov. Nebola ani v tom, aby slobodne vládol, ovládal veľkú skupinu ľudí, diktoval ľuďom. Nebola ani

v oslobodení od toho, čo priniesol život, od utrpenia a smrti. Bola predovšetkým v schopnosti neutiecť z cesty dobra, odpustenia, lásky.

Nebudeme nikdy úplne slobodní, ale v tomto sme aj v dnešných časoch slobodní dost. Kto chce, môže byť slobodný pre dobro, pre pokoj, pre úsmev, pre lásku...

Bude táto Veľká Noc pre nás oslobodzujúca? To je ťažko povedať. Možno preto si to každoročne pripomínáme, pretože človek si musí znova a znova pripomínať, a znova sa rozhodovať, aby slobodne zasieval veci, ktoré neprinášajú okamžitý výsledok, ale predsa sú veľmi dôležité.

Peter Cibira

Apoštolát modlitby na mesiac apríl:

- **Všeobecný:** Aby kresťania pravdivejšie prežívali nedeľu ako deň Pána osobitným spôsobom zasvätený Bohu a blíznym.
- **Misijný:** Aby sa všetky kresťanské spoločenstvá horlivo usilovali o svätosť, a tak zapálili mnoho misionárskych povolání.
- **Úmysel KBS:** Pán Ježiš nasýtil zázračne päťtisícový zástup. Aj nás zázračne nasycuje svojím živým telom. Tým, že ho mnohí prijímajú, sa neumenšuje, ale zostáva celý. Volajme k stolu Pána našich blíznym.

Okamih detí

Úloha matky a otca

Moja sestra mi priniesla článok, ktorý stiahla z internetu. Dajme tomu, že sa dá na ňom zasmiať, je to slohová úloha na tému – MOJI RODIČIA. Keď som však dočítala tento humorný sloh, tak som sa nad ním riadne zamyslela. Naozaj to takto funguje?!? Posúďte sami:

„Moji rodičia.

Rodičia sa delia na dve časti: matku i otca. Matka sa ešte rozdeľuje na ženu v domácnosti a v zamestnaní. Doma sa potom ešte skladá z manželky, matky, kuchárky, upratovačky, práčky, nakupovačky, účtovníčky, vychovávateľky... ostatné si nepamätám, ale mama toho vie vymenovať viac, ako napr. slúžka, otrok a iné. Matka sa vyznačuje tým, že sa zázračne nachádza na viacerých miestach naraz, vie v jednej chvíli myslieť na sto vecí, pričom desať vecí robí súčasne. Vidím na vlastné oči, ako po návrate zo zamestnania dá variť vodu na sporák, zatiaľ čo zamiesi cesto na rezance. Pritom jej ide práčka, do ktorej chodí vymieňať bielizeň, mne vymýšľa vety oznamovacie, rozkazovacie, opytovacie a našu Olínku skúša z veľkej násobilky. Že potom prebalí malého Karolka a zarobí mu sunar s krupicou, to ani nezbadám. Dve oči mi na to nestačia. Lebo keď potom zasadnem k večeri, už je namletý mak aj orechy na varené rezance a ja mám na kolenách teplákov zašité nové diery. Olina má umyté vlasy a bielizeň je rozvešaná na balkóne. Darmo si mamu potajme obzerám. Mama má naozaj len dve ruky..., a predsa, keď príde domov z roboty, má v jednej veľkú a malú kabelku, v druhej dve sieťovky s nákupom a v tretej... nie, veď som už povedal, že má len dve ruky, ale nesie aj Karolka s fusakom.

Otec sa neskladá ani nerozdeľuje. Nachádza sa v zamestnaní a doma, ale doma ho nájdete málokedy. Okrem raňajkovania a večerania, keď sedí pri stole, vyskytuje sa obyčajne v kresle alebo na gauči a býva zakrytý novinami. Zanecháva po sebe vždy tie isté stopy: roztvorené, prevrátené noviny a cigaretový popol, niekedy aj v popolníku. Na rozdiel od mamy, hoci má tiež dve ruky, prichádza domov s rukami prázdny. Či vie násobilku, neviem, ale písať asi nevie, lebo žiacku knižku mi ešte ani raz nepodpísal. Ani to ešte nie je preskúmané, prečo patrí do skupiny rodičov, keď na rodičovské združenie vôbec nechodí.

Pán učiteľ povedal, aby sme sa pri písaní tejto úlohy zamysleli nad prácou svojich rodičov. V škole pridelujú žiaka, ktorý riadne nepracuje, čiže neučí sa, dobrému a usilovnému žiakovi, aby sa pri ňom niečo naučil. A tak si myslím, že pri sobáší pridelujú mužov ženám, aby ich ženy niečomu dobrému naučili a mali na nich dobrý vplyv. Mojej mame sa to zatiaľ žiaľ nepodarilo.“

Aj vy ste sa zasmiali? Verím, že áno a iste ste si aj všimli, že láska tu nie je na prvom mieste, iba ak láska matky k deťom. Sú to naozaj dnešní otcovia? Snáď sa medzi nimi ešte nájdú aj tí, ktorí s láskou pomáhajú v domácnosti, nakúpia, veď je to aj pre nich a hlavne pre svojich najbližších, ktorých majú radi, snáď sa nájdú i takí, ktorí prebalia svoje dieťa, umyjú riad či niečo uvaria, dúfam, že i s deťmi sa učia, skúšajú ich a pevne verím, že si nájdú čas i na modlitbu, ktorou učia deti ďakovať Bohu a zároveň prosíť ho o dôležité veci, nemyslím tým auto, počítač, domáce kino, ale lásku, zdravie a porozumenie. Všetkých otcov nemôžeme hádzať do jedného vreca, bolo by to nespravodlivé. Môžeme len dúfať a modliť sa, aby takých, ako je opísaný v tomto slohu, bolo čo najmenej...

M.K.

Nebojte sa !

Nedávno sme boli v takej menšej skupinke a jedna pani nás posmeľovala, aby sme sa my Slováci stále nebáli, aby sme boli sebavedomí ako sú iné národy vo svete. Túto radu som počula už neviem koľký raz, ale vždy len od Slovákov. Keď som to počula prvý raz, prekvapilo ma to. Dovtedy a ani potom som nemala pocit, že my Slováci sme ustráchaní a neistí a konečne už musíme nabráť sebavedomie. Niekedy mám pocit, že sme si týmito rečami medzi sebou snáď v sebe už aj vypestovali takúto neistotu či až strach. Prečo inak by nám to musel podchvíľou niekto pripomínať? Od cudzinca som takúto reč na adresu Slovákov nikdy nepočula. Dokonca nedávno bola v médiách správa, koľko Slovákov pracuje v najvyšších riadiacich funkciách vo významných českých firmách. Česi to odôvodnili tým, že Slováci sú šikovní, sebavedomí, priebojní.

Samozrejme, že my ľudia v určitých životných situáciách prežívame strach – strach o svojich blízkych,

strach pred skúškou ... Ale to je strach prirodzený a ľudský. A samozrejme sa nevzťahuje len na Slovákov, ale na každého človeka.

V týchto dňoch prežívame veľkonočné obdobie a radosť zo zmŕtvychvstania Pána Ježiša. Keď sa pominula sobota, na úsvite prvého dňa v týždni prišli ženy pozrieť Ježišov hrob. Anjel im povedal: „Vy sa nebojte!“ A poslal ich povedať Jeho učeníkom, že vstal z mŕtvych. Ženy im to s veľkou radosťou bežali oznámiť. Ježiš im šiel v ústrety a povedal: „Nebojte sa!“ /Mt 28, 10/.

Ježišovo „nebojte sa!“ by malo byť pre nás výzvou k životnej orientácii. To nevyklučuje prechodný strach či obavu v určitých situáciách. Pre mňa táto výzva znamená vnútornú istotu. Viem, že Ježiš je so mnou, keď sa teším a keď som v pohode. A keď sú situácie, ktoré musím znášať aj s určitou väčšou námahou a možno ani celkom nechápem ich zmysel, viem, že aj vtedy je Ježiš so mnou a pomáha mi ich znášať. Jeho „nebojte sa!“ mi dodáva silu, pokoj i nádej.

A.B.

Mladý človek, ak chceš mať úspech v láske, rýchlo sa uč milovať tak, že miluješ všetkých ľudí – svojich bratov.

Vstal Ježiš z mŕtvych?

Otázka zmŕtvychvstania je v kresťanstve absolútne zásadná. Tak sa o nej vyjadruje i apoštol Pavol: „Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj naša viera.“ (1Kor 15,14-18) Kresťanská zvesť stojí bezprostredne na Ježišovom zmŕtvychvstaní. Vidíme to už v štruktúre evanjelií – všetky vrcholila práve veľkonočnými udalosťami, teda ukrižovaním a zmŕtvychvstaním Ježiša z Nazaretu. Bez zmŕtvychvstania je Ježiš úctyhodným učiteľom a rabinom, ktorého pôsobenie ale končí (ako u iných významných osobností) jeho smrťou. Kresťania ale tvrdia, že on žije a naďalej uskutočňuje svoje dielo.

Nikto pri tom nebol

Osočovaniu, že si učenici majstrovo zmŕtvychvstanie vymysleli, museli kresťania čeliť už od začiatku. U Matúša (28,13) nájdeme zmienku o názore, ktorý bol medzi Židmi rozšírený, a síce, že učenici sami odniesli Ježišovo telo. Obraz rímskej stráže pri hrobe mal v rozprávaní evanjelistu plniť funkciu nezávislého svedectva o Ježišovom zmŕtvychvstaní. Podobnú úlohu má u Marka zmienka o prázdnom hrobe či u Jána poznámka o plátnach, v ktorých bol Ježiš pochovaný. Toto majú byť materiálne dôkazy o Ježišovom zmŕtvychvstaní.

„Vstal z mŕtvych, niet ho tu,“ dozvedáme sa u Marka v 16. kapitole. Grécky text hovorí doslova, že bol „pozdvihnutý“. Nič sa ale nepíše o tom, kde teda vlastne je, kde a ako sa zmŕtvychvstanie odohralo, ako Zmŕtvychvstalý vyzeral, akú kvalitu malo jeho telo apod. Veľkonočný chválospev Exultet múdro poznamenáva: „Ó, naozaj blažená noc, ktorá jediná bola svedkom preslávnnej chvíle, keď Kristus vstal z mŕtvych.“ Nikto pri tom nebol, tá chvíľa je zahalená do tajomstva. V určitej atmosfére tajomstva

a neurčitosti sa pohybujú aj všetky rozprávania o zmŕtvychvstaní. Zdá sa dokonca, že sa v pôvodnom znení Markovho evanjelia so zmŕtvychvstalým Ježišom ani nestretávame. Podľa najstarších rukopisov končilo evanjelium útekem žien od prázdneho hrobu - bez toho, že by učeníkom o Ježišovom zmŕtvychvstaní niečo povedali (Mk 16,8).

Legenda, či nepochopiteľná udalosť?

V iných evanjeliových rozprávaniach sa učenici so Zmŕtvychvstalým stretávajú, ale ani tieto stretnutia nie sú jasné a jednoznačné. Ako je možné, že učenici idúci do Emauz svojho majstra nespoznávajú? Mk 16,12 hovorí o tom, že sa Ježiš zjavil učeníkom „v inej podobe“. Čo to znamená „v inej podobe“? U Jána spoznáva Mária z Magdaly Ježiša, až keď ju osloví menom (20,16), podobne aj učenici-rybári majú problémy Ježiša spoznať (21,4-7.12). Prečo Matúš umiestňuje Ježišovo zjavenie do Galileje a ostatní evanjelisti do Jeruzalema? Ježiš uniká ich zrakom, vchádza do ich uzavretého zhromaždenia, ale odmieta, že by bol jednoducho len duch, jeho telo je zranené (J 20,20), jedáva pred nimi (Lk 24,42), má „mäso a kosti“ (Lk 24,39), a predsa je iný.

Vďaka tejto značnej nejasnosti, ktorá obklopuje rozprávania o Ježišovom zmŕtvychvstaní, sa niektorí autori domnievajú, že ide o rozprávania viac či menej skonštruované z mytologických prvkov. Je pravda, že môžeme len ťažko určiť, ako sa udalosti v skutočnosti odohrali. Evanjelisti sa ale nesnažia tieto otázky nejakou umelo vyriešiť či zharmonizovať, o to by sa pri legendárnom spracovaní zrejme pokúsili. Ak teda nechávajú v texte určité napätie či rozpory, môžeme povedať, že za ich zvesťou stojí veľmi silná udalosť, ktorá presahuje ich vyjadrovacie schopnosti a snáď i naše schopnosti chápania.

(autor: *Jakub Hučín, prevzaté z AD 98/4*)

Pastor George Thomas, ktorý v malom mestečku v Novom Anglicku viedol svoj zbor, prišiel raz v jedno veľkonočné nedeľné ráno do kostola a niesol hrdzavú, skrivenú starú vtáčiu klietku, ktorú položil vedľa kazateľnice. Viacerí ľudia v údive nadvihli obočie, keď pastor prehovoril. Hovoril, ako sa včera prechádzal po meste a uvidel oproti chlapca, ktorý niesol túto klietku. Boli v nej tri malé divé vtáčiky, trasúce sa chladom a strachom Zastavil ho a spýtal sa: „Čo to tam máš, synak?“

„Len pár starých vtákov,“ odpovedal.

„Čo chceš s nimi robiť?“ spýtal sa pastor.

„Zobrať ich domov a hrať sa s nimi,“ odpovedal. „Budem ich dráždiť a vytrhávať im perie, aby sa pobili. Stavím sa, že sa zabavím.“

„Ale skôr, či neskôr ich budeš mať dost' a prestane ťa to baviť. Čo urobíš potom?“

„Ale mám aj zopár mačiek,“ povedalo malé chlapčisko. „Radi si na nich pochutia, dám vtáčikom im.“

Pastor na moment stíchol. „Koľko chceš za tie vtáky, synak?“

„Čoo?!! Na čo by vám boli, pane? Sú to len obyčajné vtáky z poľa. Ani nespievajú - a vôbec nie sú pekné!“

„Koľko?“ Znovu sa spýta pastor.

Chlapec si ho premeral, ako by bol bláznivý a povedal: „10 dolárov!“

Pastor siahol do vrečka a vytiahol desaťdolarovku. Dal ju chlapcovi do ruky a ten zmizol rýchlo ako blesk. Pastor zdvihol klietku a odniesol ju na koniec aleje, kde bol strom a malý trávnik. Položil ju na zem, otvoril dverka a klopaním na mriežku klietky presvedčil vtáčiky, aby vyleteli. Pustil ich na slobodu. To vysvetlilo prítomnosť klietky na kazateľnici a potom pastor začal hovoriť tento príbeh:

Jedného dňa sa rozprával Ježiš s Diablom. Satan sa práve vrátil z Rajskej záhrady a škodoradostne sa chválil: „Nuž, Pane, práve som nacytal plný svet ľudí. Nastavil som pascu, starú návnadu, vedel som, že neodolajú. Mám ich všetkých!“

„Čo s nimi budeš robiť?“ spýtal sa Ježiš.

Satan odpovedal: „Chaa, budem sa zabávať! Budem ich učiť ako sa sobášiť a rozvádzať, ako sa majú nenávidieť a škodiť si, naučím ich piť a fajčiť a preklínať. Naučím ich ako vynájsť pušky a bomby a navzájom sa zabíjať. Už sa teším na tú zábavu!“

„A čo urobíš potom?“ spýtal sa Ježiš.

„Zabijem ich!“ hrdo sa vypol Satan.

„Koľko za nich chceš?“ spýtal sa Ježiš.

„Hádam by si tých ľudí nechcel?! Nie je v nich ani štipka dobra. Keď si ich vezmeš, budú ťa len nenávidieť, napľujú na teba, budú ťa preklínať a zabijú ťa! Určite ich nechceš!“

„Čo za nich chceš?“ opäť sa opýtal.

Satan pozrel na Ježiša a zaškeril sa: „Každú Tvoju slzu a všetku Tvoju krv!“

Ježiš povedal: „Máš ich!“ a zaplatil.

Pastor zdvihol klietku, otvoril dvere a odišiel od kazateľnice.

Nie je smiešne, že posielame e-mailom tisícky vtípkov a tie sa rozšíria ako požiar, ale keď začneš posielat' správy týkajúce sa Krista, ľudia si dvakrát rozmyslia, či ich pošlú ďalej? Nie je smiešne, že keby si tento príbeh mal podať niekomu ďalšiemu, mnohým z tvojho okolia ho radšej nedáš, pretože si nie si istý, čo by si o Tebe pomysleli? Nie je smiešne, ako sa viac trápim tým, čo si o mne pomyslia ľudia, než čo si o mne myslí Boh?

Prevzaté.

Pašiové hry

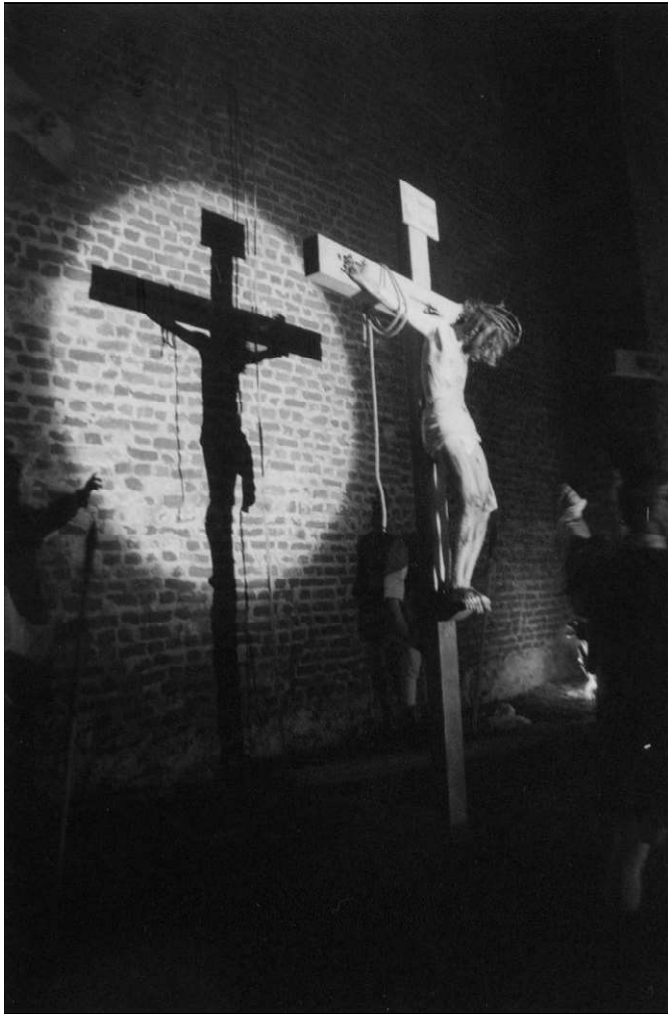

foto: AGAPE

Na Kvetnú nedeľu 20.marca odohralo spoločenstvo AGAPE Pašiové hry v Trnave. Spoločenstvo AGAPE sa zameriava na evanjelizáciu mládeže. Chcú osloviť nielen mladých, ale aj všetkých ľudí, ktorých zaujímajú kresťanské princípy.

Tento podvečer bol toho príkladom, bol to pekný vstup do Veľkého týždňa. Tých pár tisíc ľudí čo sa zúčastnili, si určite odniesli hlboký duchovný zážitok. Mladí ľudia ukázali svoj pohľad na evanjelium a chceli to ukázať širokej verejnosti priamo v uliciach mesta. Konkrétne sa dej odohrával pri Bernolákovej bráne, v promenáde a pred radnicou. Ľudia okolo sa vlastne tiež zapojili do deja hier už tým, že sprevádzali účinkujúcich počas ich presunu medzi jednotlivými stanovišťami.

Dej hry začal zajatím Jána Krstiteľa rímskou kohortou. Pokračoval slávnostným vstupom Ježiša do Jeruzalema, kde ho vítali palmami a ratolesťami. Pri vstupe Ježiš, ktorý sa niesol na oslíkovi, zázračne uzdravil slepého muža. Potom sa sprievod presunul do promenády, kde sa konala Posledná večera s Kristom. Ďalej pri Bernolákovej bráne sme boli svedkami procesu s veľkňazom, odkiaľ Ježiša poslal k Pilátovi. Sprievod sa presunul pred radnicu. Tu sa odohral súd a bičovanie. Z radnice sa začala krížová cesta Ježiša až do promenády, kde ho ukrižovali spolu s dvomi lotrami. Pre týchto troch hercov to muselo byť skutočné utrpenie, keď viseli na kríži, zahalení len v bedernej rúške a my sme sa triasli aj v kabátoch. Pašiové hry ukončili Emauzskí učeníci, ktorí sa vydali na cestu z Jeruzalema. Režisér Ing. Peter Chmela o tomto závere povedal: „Ukončenie Pašiových hier emauzskými učeníkmi má tiež symbolický charakter. Chce ľudí pripraviť na ‚cestu do Emauz‘, teda cestu, na ktorej sa učeníkom Ježiš zjavuje ako Zmŕtvychvstalý.“

Všetci, ktorí sa Pašiových hier zúčastnili, mali hlboký zážitok, ktorý bude spoločenstvo AGAPE opakovať najskôr až o tri roky.

Chceme poďakovať aj naším farníkom, ktorí sa podieľali na tvorbe hier, a to Emílii Burdovej, Denise Izakovičovej, Mariane Rogelovej a Lubomírovi Kuracinovi.

K.K.

Prosby...

Nedávno, pri upratovaní sa mi dostal do ruky papierik, na ktorý som si v nie práve najveselejšej chvíli poznačila Prosby Matky Terezy. Už ani neviem, kde boli uverejnené, ani ako je to dávno – ale po prečítaní som sa rozhodla podeliť sa s vami. Posúďte sami – nie sú aktuálne?

Dnešná doba, ktorá nás núti doslova žiť hekticky, nedáva veľa možností na zastavenie sa.

Ale telo aj duša doslova bažia po oddychu. Urobme si denne čas na jednu či dve prosby Matky Terezy. Určite sa nám bude žiť ľahšie, strasieme zo seba stres, nepokoj či deprimujúcu náladu.

Tu sú prosby Matky Terezy:

Urob si čas na premýšľanie - je to zdroj sily.

Urob si čas na modlitbu - je to najväčšia moc sveta.

Urob si čas na smiech – je to hudba duše.

Urob si čas na hru – je to tajomstvo večnej mladosti.

Urob si čas na milovanie – je to Bohom prepožičané privilegium.

Urob si čas na rozdávanie – deň je krátky na to byť egoistom.

Urob si čas na čítanie – je to prameň múdrosti.

Urob si čas na to, aby si bol srdečný – je to cesta ku šťastiu.

Urob si čas na prácu – je to cesta k úspechu.

Urob si čas na skutky k blížnemu – je to kľúč k nebu.

Na záver ešte jeden pozitívny motív:

Keď chceš byť zdravý a šťastný – odpusti sám sebe všetky viny a chyby minulosti, ži harmonicky v prítomnosti a uisťuj sa o krásnej budúcnosti!

No čo poviete, nestojí to za pokus?

Anka O.

Meditácie s PASSUSOM

Pôstne obdobie je čas, kedy akosi viac chceme byť sami, viac sa zamýšľať nad životom Ježiša Krista, ale aj nad tým

naším. V nedeľu 27.februára nám náš pán farár ponúkol možnosť modliť sa so skupinou PASSUS z Piešťan. Vysockoškooláci a stredoškooláci spolu s pátorom Timotejom Masárom piesňami a meditáciami ukázali, že aj takto sa dá

prežiť utrpenie Pána Ježiša. Mnohí prežili s nimi hlbokú modlitbu, ktorá sa dotýkala našich sŕdc. Bližšie o tomto modlitbovom spoločenstve a tiež rozhovore s jeho členmi Vám prinesieme v budúcom čísle Duchovných ozvien.

Naše korene VIII. nepokojné 16. a 17. storočie

Európa v 16. a 17. storočí je nepokojná. Turci, reformácia, protireformácia, tridentský koncil, začiatky kapitalizmu. V Anglicku Thomas More popravený Henrichom VIII., parlamentná monarchia, občianska vojna medzi kráľom a parlamentom, manufaktúry, vznik buržoázie. Vo Francúzsku absolutizmus, Ľudovít XIII. a kardinál Richelieu, potom Ľudovít XIV. - kráľ slnko a jeho minister Colbert. V Rusku Ivan IV. Hrozný (1547) a jeho krutosť, Peter Veľký a jeho reformácie a výboje. Napokon osvietenstvo a rozvoj vied. To sú hlavné pojmy tejto doby. Boj o moc, územia, hodnoty, myšlienky... a o prežitie. Naše rozprávania sme skončili v bitke pri Moháči, v roku 1526. Turkom sa otvorila cesta do Európy a neodišli z nej 150 rokov. Následkom bojov o uhorský trón medzi Ferdinandom I. Habsburským a Jánom Zápoľským sa Uhorsko po r. 1541 rozdelilo na 3 časti. Juh ovládli Turci, Sedmohradsko bolo pod ich kontrolou a Ferdinand po smrti Zápoľského vládol Slovensku, časti dnešného Maďarska, časti Chorvátska, českým krajinám a Rakúsku. Tento vývoj udalostí bol priaznivý pre rozvoj Bratislavy, ktorá sa stala, namiesto Turkami obsadeného Budína, hlavným mestom ríše (1536) až do roku 1848. Sídlil tu zástupca kráľa, schádzal sa tu krajinský snem, sídlila tu uhorská komora a zasadal tu aj najvyšší súd. V Dóme sv. Martina sa konali korunovácie kráľov, presťahovalo sa sem množstvo šľachticov. Rozvoj zaznamenala aj Trnava, kam sa po obsadení Ostrihomu Turkami (1543) presťahovalo arcibiskupstvo. Trnava sa stala dôležitým náboženským a kultúrnym centrom. Turkov porazil až princ Eugen Savojský pri Belehrade v r. 1687 a v r. 1699 bol uzavretý mier a teda aj koniec panstva Turkov v Uhorsku. Šestnásť a sedemnásť storočie je poznačené reformačnými a protireformačnými úsiliami. Európu zachvátila tridsaťročná vojna (1618 -

1648) a neskôr šľachtické povstania, kde nešlo len o náboženské otázky, ale šľachta protestovala hlavne proti moci Habsburgovcov. Takto i naše kraje zachvátili kurucké povstania Štefana Bočkaja, Gabriela Betlena, Juraja Rákociho I., Imricha Tököliho a nakoniec Františka II. Rákociho. Ten obsadil aj Trnavu. Proti reformátorom bojovali vojská Rudolfa II. Habsburského a Leopolda I. (labanci). Krvavé boje, ktoré trvali celé 17. storočie skončili až podpísaním mieru v Satu Mare, kde šľachta uznala Habsburgovcom dedičné právo na uhorský trón. Kurucký povstalec sa s tým nezmieril a odchádzal do hôr na zboj. Od roku 1711 do roku 1713 takto zbíjal aj Juraj Jánošík. Nie všetci však bojovali mečom. Tridentský koncil (1545 -1564) jasnejšie definoval pravdy viery a nová rehoľa - jezuiti (1540) sa snažila šíriť vzdelanosť a vieru. Významné osobnosti myšlienkového prúdu zvaného osvietenstvo - ako Mikuláš Oláh, Ján Sambuccus, Peter Pázmaň - ktorých mená sú spojené s Trnavou, prispeli k vzdelanosti národa. Zásluhou arcibiskupa Petra Pázmaňa vznikla v r. 1635 Trnavská univerzita (jediná vysoká škola v celom Uhorsku) a jezuitské kolégiá. V Trnave a iných mestách vznikali barokové a renesančné kostoly, zámky, kaštiele, radnice... V Trnave a Bardejove vznikli prvé kníhtlačiarne, ktoré prispeli k šíreniu vzdelanosti. Červenokameňanske panstvo dal v tom čase (1541) kráľ Ferdinand I. Antonovi Fuggerovi a jeho potomkom, spolu s právom meča (právo rozsudku smrti). Naša obec sa v r. 1536 stala mestečkom. Cenným dokumentom doby je urbár z roku 1543 a mlynská kniha z r. 1694. Trnavskí mešťania mali v Rosenbergu vinice. Doklad o existencii renesančného kaštieľa v Suchej je z roku 1551. Ferdinand III. dal v r. 1639 mestečku Suchá právo na jarmoky. Žilo tu i viacero zemanov. Panstvo muselo dodáť

vyzbrojených vojakov proti Turkom, pod velením Fuggerovcov. Naše dediny boli plienené Turkami, chorobami, hladom, neúrodou. Turci odviekli a zabili v r. 1663 asi 300 ľudí zo Suchej (polovicu obyvateľov). Pred kurucmi utekali suchovania do hôr. Pred labancami a vojskami Leopolda I. zasa museli utekať Habáni. Dediny boli vyľudnené. Fuggerovci osídľovali prázdne usadlosti Nemcami, Chorvátmi, Maďarmi. Napokon si barón Mikuláš Pállfy, ktorý dostal grófsky titul za obranu proti Turkom, vzal bohatú Máriu Fuggerovú a získal panstvo, ktoré spravoval rod Pállfyovcov až do r. 1945 (Pezinok, Červený Kameň, Smolenice, Suchá nad Parnou, Stupava, Malacky, Plavecké Podhradie). Vnuk Mikuláša Pállfyho - Ferdinand Pállfy bol jezuitom (študoval v Trnave), neskôr čanádkym biskupom (1672). V Trnave a v kaštieli v Suchej býval od r. 1670, keď bola jeho diecéza obsadená Turkami. Z panstva vyčlenil pre samostatné hospodárenie Suchú, Šelpice a Dolné Orešany. V r. 1678 sa stal jágerským biskupom a presťahoval sa do Košíc. Ferdinand sa priatelil a spolupracoval v obci so znamenitým kňazom Andrejom Dušaničom. Často zastupoval v kostole, v škole. Podľa jeho vizitácie vieme, že fara mala už vtedy filiálky Zvončín a Košolnú, v ktorej žilo aj 40 Habánov (protestantská vetva), ktorí boli vynikajúci keramikári. Ferdinand podporoval univerzitu v Trnave, vybudoval Borovú, dal tam postaviť kostol a faru. Po odchode do Košíc daroval panstvo v Suchej bratancovi Mikulášovi Pállfyemu.

Zoznam použitej literatúry v redakcii
Gabriela Spustová

O aký mier usilujeme? Ja hovorím o skutočnom mieri. O mieri, v ktorom stojí za to žiť na Zemi. Nie o mieri súčasnom, ale o mieri večnom.

Svoje problémy si spôsobujeme sami, preto ich tiež musíme riešiť. Lebo nakoniec nás všetkých, spojuje to, že obývame túto malú planétu. Dýchame rovnaký vzduch.

Záleží nám na budúcnosti našich detí. A všetci sme smrteľní.

John. F. Kennedy

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na apríl

Sv. omše v týždni

(Rozpis sv.omší je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

18.00 - Suchá – utorok - piatok;

17.00 - Košolná - streda; 17.00 - Zvončín – štvrtok

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

1. apríla – 1. piatok v mesiaci

18.00 – Suchá

2. apríla – 1. sobota v mesiaci

7.30 - Suchá

3. apríla – 2. veľkonočná nedeľa,

nedeľa Božieho milosrdenstva

18.00 - Zvončín, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Košolná

4. apríla – Zvestovanie Pána

18.00 – Suchá

10. apríla - 3. veľkonočná nedeľa

18.00 - Košolná, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

17. apríla – 4. veľkonočná nedeľa,

nedeľa Dobrého pastiera

18.00 - Zvončín, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Košolná

24. apríla – 5. veľkonočná nedeľa

18.00 - Košolná, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

marec v našej farnosti

Zosnulí:

+ 22. 2., Milan Lužák, Zvončín, 64.r.

+ 27. 2., Mária Šuralová, Suchá, 84.r.

+ 12. 3., Gabriela Bukovská, Košolná, 65.r.

+ 16. 3., Irena Cíсарová, Zvončín, 86.r.

+ 16. 3., František Belica, Zvončín, 75.r.

Pokrstení:

* 6. 2.2005, Emma Kristová, Suchá

* 16. 2.2005, Norbert Zvonár, Suchá

APRÍL 2005

Veľkonočné obdobie

Pi **1** Hugo, biskup

So **2** František z Paoly, pustovník

Ne **3** **2. veľkon. nedeľa, Božieho milosrdenstva**

Po **4** **Zvestovanie Pána**

Ut **5** Vincent Ferrer, kňaz

St **6** Irenej, biskup, mučeník

Št **7** Ján Krstiteľ de la Salle, kňaz

Pi **8** Dionýz, biskup

So **9** Demeter, mučeník

Ne **10** **3. veľkonočná nedeľa**

Po **11** Stanislav, biskup, mučeník

Ut **12** Július I., pápež

St **13** Martin I., pápež, mučeník

Št **14** Lidvina, panna

Pi **15** Teodor

So **16** Galina, mučeníčka

Ne **17** **4. veľkonočná nedeľa, Dobrého pastiera**

Po **18** Antúza, panna

Ut **19** Lev IX., pápež

St **20** Anicét, pápež

Št **21** Anzelm, biskup, učiteľ Cirkvi

Pi **22** Sotér a Kajus, pápeži

So **23** Vojtech, biskup, mučeník

Ne **24** **5. veľkonočná nedeľa**

Po **25** Marek, evanjelista

Ut **26** Klétus a Marcelín, pápeži

St **27** Zita, panna, služobníčka

Št **28** Peter Chanel, kňaz a mučeník

Pi **29** Katarína Sienská, panna, učiteľka Cirkvi

So **30** Pius V., pápež

Výročia,

významné cirkevné akcie

16.4.

biskupská vysviacka Mons. Dominik Tóth,
emeritný pomocný biskup (1990),
Bratislava - Trnava

16.4.

biskupská vysviacka Mons. Vladimír Filo,
biskup - koadjutor (1990), Rožňava

10.-16.4.

týždeň modlitieb za duchovné povolania

17.4.

zbierka na seminár

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza poslednú nedeľu, s dátumom nasl. mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou č. 431, PSČ 919 01, tel: 033 / 558 01 44.

Zodpovedný redaktor: Mgr. Peter Cibira, administrátor

S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98.

Cena: dobrovoľný príspevok